

طرح درس پیشگیری و کاهش آسیب در بلایا و حوادث

هدف کلی:

هدف از این دوره، آشنایی دانشجویان با اصول و مهارت‌های لازم برای پیشگیری و کاهش آسیب‌های ناشی از بلایا، فوریت‌ها و حوادث در سطح فردی، اجتماعی و ملی است. دانشجویان پس از گذراندن این دوره، توانایی برنامه‌ریزی، مدیریت و اجرای اقدامات پیشگیرانه و کاهش آسیب‌ها را در مواجهه با شرایط بحرانی و اضطراری به دست خواهند آورد.

شرح درس:

درس "پیشگیری و کاهش آسیب در بلایا و فوریت‌ها و حوادث" بر آموزش مهارت‌های اساسی و ارائه دانش علمی در خصوص انواع مختلف بلایا، فوریت‌های طبیعی و انسانی تمرکز دارد. این دوره با بررسی انواع بلایا و فوریت‌ها مانند زلزله، سیل، طوفان، جنگ و آوارگی، به دانشجویان کمک می‌کند تا بتوانند اقدامات لازم برای کاهش اثرات مخرب و ارائه کمک‌های ضروری را در مراحل قبل، حین و بعد از بحران به کار گیرند. این دوره شامل موضوعاتی نظیر مدیریت ریسک، تحلیل آسیب‌پذیری، برنامه‌ریزی برای پاسخ به حوادث، آمادگی جامعه، پشتیبانی از گروه‌های آسیب‌پذیر و مداخلات بین‌المللی است. با استفاده از روش‌های آموزشی متنوع و ترکیبی، دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم نظری، با شبیه‌سازی‌ها، مطالعات موردی، و تمرینات عملی برای مواجهه با بلایا آماده می‌شوند.

جدول برنامه ۱۶ جلسه‌ای:

شماره جلسه	عنوان جلسه	نام مدرس	اهداف رفتاری	روش آموزش	نحوه ارزشیابی جلسه	نوع تکلیف و مهلت ارائه	نمره	محتوای کمک آموزشی
1	آشنایی با مبانی و اصول مدیریت بلایا	مسلم سارانی	شناخت کلی از انواع بلایا و مفاهیم اولیه مدیریت بلایا	سخنرانی،	آزمون کوتاه	مطالعه مقاله تا جلسه بعد	10%	اسلاید آموزشی، مقالات مروری
2	تحلیل آسیب‌پذیری و ریسک	مسلم سارانی	توانایی تحلیل و شناسایی عوامل خطر و آسیب‌پذیری در بلایا	سخنرانی،	ارائه موردکاوی	تمرین تحلیل ریسک، مهلت: جلسه ۴	15%	فیلم آموزشی، نمودارهای آماری
3	برنامه‌ریزی و پیشگیری و آمادگی	مسلم سارانی	تدوین برنامه‌های آمادگی برای شرایط بحران	سخنرانی،	ارزیابی گروهی	طراحی یک برنامه آمادگی	10%	جزوات، نمونه برنامه‌ها
4	مدیریت بحران و سیستم‌های پاسخگویی	مسلم سارانی	آشنایی با مراحل و اصول مدیریت بحران و پاسخ سریع به بحران	سخنرانی،	بحث گروهی	ارائه گروهی، مهلت: جلسه ۶	15%	اسلاید، کتاب‌ها، مقالات علمی

5	آمادگی جامعه و آموزش عمومی	مسلم سارانی	شناخت اهمیت آموزش عمومی و افزایش آمادگی جامعه	سخنرانی، چند گزینه‌ای	آزمون	مطالعه مقاله تا جلسه بعد	5%	ویدئوهای آموزشی، پوسترها
6	حمایت روانی اجتماعی در بحران	مسلم سارانی	درک نیازهای روانی اجتماعی افراد در بحران	سخنرانی، نقش آفرینی	تمرین	تهیه گزارش، مهلت: جلسه ۸	10%	جزوه‌های روانشناسی، کیس استادی
7	گروه‌های آسیب‌پذیر و اولویت‌بندی‌ها	مسلم سارانی	شناسایی گروه‌های آسیب‌پذیر و نحوه کمک به آنان در بحران	سخنرانی، ارائه فردی	ارائه فردی	مطالعه مقاله تا جلسه بعد	10%	اسلایدها، گزارش‌های موردی
8	لجستیک و تامین منابع در بحران	مسلم سارانی	آشنایی با اصول لجستیک و مدیریت منابع در بحران	سخنرانی، بحث گروهی	بحث گروهی	مطالعه موردی، مهلت: جلسه ۱۰	15%	فیلم آموزشی، نمودارهای لجستیک
9	ارزیابی و تحلیل خسارات	مسلم سارانی	آشنایی با روش‌های ارزیابی خسارت و تحلیل وضعیت پس از بحران	سخنرانی، تمرین فردی	تمرین فردی	ارائه گزارش، مهلت: جلسه ۱۲	10%	اسلایدها، نرم‌افزارهای تحلیل
10	امداد و نجات و درمان اولیه	مسلم سارانی	آموزش اصول امداد و نجات و اقدامات اولیه درمانی در شرایط بحران	ترکیبی	آزمون عملی	تمرین امداد و نجات	15%	ابزارهای آموزشی، کتاب‌های پزشکی
11	مدیریت پناهگاه‌ها و اسکان موقت	مسلم سارانی	آشنایی با اصول مدیریت پناهگاه‌ها و اسکان موقت در بحران	آنلاین	ارائه گروهی	طراحی پناهگاه موقت	10%	تصاویر و نقشه‌های پناهگاه
12	بهداشت محیط در شرایط اضطراری	مسلم سارانی	درک اصول بهداشت محیط در شرایط اضطراری و جلوگیری از بیماری‌های واگیردار	سخنرانی	آزمون کوتاه	مطالعه مقاله تا جلسه بعد	5%	جزوات آموزشی، پوسترهای بهداشتی
13	مداخلات بین‌المللی و هماهنگی‌ها	مسلم سارانی	آشنایی با نقش نهادهای بین‌المللی در مدیریت بحران‌ها و هماهنگی‌های بین‌المللی	ترکیبی	ارائه گروهی	مطالعه مقاله تا جلسه بعد	10%	اسلایدها، گزارش‌های سازمانی
14	بازسازی و بازگشت به زندگی عادی	مسلم سارانی	توانایی تدوین برنامه‌های بازسازی و کمک به	سخنرانی	تمرین گروهی	تهیه گزارش، مهلت: جلسه ۱۶	15%	جزوه‌های بازسازی، مطالعات موردی

					بازگشت زندگی عادی پس از بحران			
نرم افزار شبیه سازی، کیس های آموزشی	20%	تمرین شبیه سازی	ارزیابی عملی	سخنرانی و بازی واره	آشنایی با اصول شبیه سازی و واکنش به سناریوهای بحرانی	مسلم سارانی	تمرین شبیه سازی و واکنش به سناریوها	15
	ارائه نهایی، تحلیل نتایج آموزشی	-	آزمون نهایی، پروژه پایانی	ترکیبی	ارزیابی یادگیری و بازخورد نهایی دوره و بحث در مورد چالش ها و پیشنهادات	مسلم سارانی	جمع بندی و ارزیابی نهایی	16

این طرح، دانشجویان را از طریق آموزش تعاملی و کاربردی به درک عمیق تر از مباحث مدیریت بلایا و فوریت ها رسانده و آن ها را برای چالش های واقعی آماده می کند.